

Bio- ja keemiatööstuse tehnoloogia õppekava üldandmed, põhiõpingute struktuur ja moodulite kirjeldused

1. Õppekava üldandmed

- 1.1. Õppekava kuulub õppekavarühma keemiatehnoloogia ja -protsessid ning võimaldab õpilasel omandada teadmised, oskused ja hoiakud õpingute jätkamiseks või töötamiseks oskustöölisena keemia-, biotööstuse ja keskkonnanahoiu valdkonnas.
- 1.2. Õppekava õppemaht on 240 EKAPit, mis jaguneb järgmiselt:
  - 1) kohustuslikud üldharidusõpingud 80 EKAPit;
  - 2) põhiõpingud 125 EKAPit, millest ühiseid põhiõpinguid sh praktika 95 EKAPit ja valitavaid põhiõpinguid 30 EKAPit;
  - 3) valikõpingud 35 EKAPit sh 5 EKAPit vabaõpingud.

2. Õppekava põhiõpingute struktuur

- 2.1. Ühised põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht on järgmised:
  - 1) oskused eluks ja tööks, 15 EKAPit;
  - 2) digioskuste arendamine, 5 EKAPit;
  - 3) sissejuhatus kutseõpingutesse, 10 EKAPit;
  - 4) tootmiseseadmete ja süsteemide korrashoid ning hooldamine, 6 EKAPit;
  - 5) elektrotehnika ja automaatika alused, 5 EKAPit;
  - 6) laborandi algteadmised, 6 EKAPit;
  - 7) tehnoloogiliste protsesside alused, 6 EKAPit;
  - 8) keskkonna- ja tööohutus, 5 EKAPit;
  - 9) proovide võtmine, ettevalmistamine ja tehniline analüüs, 7 EKAPit;
  - 10) praktika, 30 EKAPit.
- 2.2. Õppekavaga on määratud järgmised suunavalikud ja spetsialiseerumised, millest õpilane peab valima vähemalt ühe:
  - 1) biotööstuse tehnoloogia suunal on võimalik spetsialiseeruda veekäitlusele, biogaasi tootmisele, puidukeemia protsesside haldamisele;
  - 2) keemiatööstuse suunal on võimalik spetsialiseeruda laboritoimingutele ja keemilistele protsesside tehnoloogiale.
- 2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht **biotehnoloogia suunal** on järgmised:
  - 2.3.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele:
    - 1) biotehnoloogilised protsessid, 10 EKAPit
  - 2.3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid **spetsialiseerumisel veekäitlusele**:
    - 1) joogivee käitlemine, 10 EKAPit;
    - 2) reovee käitlemine, 10 EKAPit;
  - 2.3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid **spetsialiseerumisel biogaasi tootmisele**:
    - 1) biogaasi tootmine, 10 EKAPit;
    - 2) biogaasijaama seadistamine ja hooldamine, 10 EKAPit;
  - 2.3.4. Valitavad põhiõpingute moodulid **spetsialiseerumisel puidukeemia protsesside haldamisele**:
    - 1) puidukeemia tootmisprotsesside jälgimine, 10 EKAPit;
    - 2) puidukeemia tehase seadmete seadistamine ja hooldamine, 10 EKAPit;

- 2.4. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht **tööstustehnoloogia suunal** on järgmised:
- 2.4.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele:
- 1) tööstustehnoloogia, 10 EKAPit;
- 2.4.2. Valitavad põhiõpingute moodulid **spetsialiseerumisel laboritoimingutele**:
- 1) erialane keemia ja keemiline süntees, 5 EKAPit;
  - 2) instrumentaalanalüüsi läbiviimine, 10 EKAPit;
  - 3) laboritoimingute dokumenteerimine, 5 EKAPit.
- 2.4.3. Valitavad põhiõpingute moodulid **spetsialiseerumisel keemiatehnoloogiale**:
- 1) keemiliste protsesside kontrollimine ja monitooring, 8 EKAPit;
  - 2) tehnoloogiaseadmete käitlemine 6 EKAPit;
  - 3) keemiatehnoloogiad, 6 EKAPit.

3. Bio- ja keemiatööstuse tehnoloogia õppekava põhiõpingute moodulite kirjeldused

3.1. Kõikidele suundadele ja spetsialiseerumistele ühised põhiõpingute moodulid

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli õppe maht Eesti kutsehariduse arvestuspunktides (EKAP)
1.	Oskused eluks ja tööks	15 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab pädevusi, mis on vajalikud edasisel õpiteel ja ühiskonnas ennastjuhtivalt, vastutustundlikult ja tulemuslikult toimimiseks.</p>		
<p>Õpiväljund Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) püstitab enesearengu eesmärgid, arvestades enda võimeid ja võimalusi ning väärtustades tervislikke eluviise 2) kasutab teadlikult erinevaid õpistrateegiaid ja -viise enda õpitegevuse kavandamisel ja juhtimisel 3) tegutseb seatud eesmärkide saavutamiseks vastutustundlikult nii iseseisvalt kui kollektiivi liikmena 4) mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ühiskonnale 5) mõistab tööturu toimimise põhimõtteid ja enda 	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab tervislike eluviiside ja turvalise keskkonna tähtsust, sh toetavate suhtlusvõrgustike rolli tervise, õpimotivatsiooni ja üldise toimetuleku tagamisel; • analüüsib juhendamisel enda käitumisharjumusi ning nende mõju enda tervisele, heaolule ja üldisele toimetulekule; • hindab oma vaimse ja füüsilise tervise seisundit, arvestades põhilisi tegureid nagu magamine, toitumine, liikumine, suhted, kasutades selleks usaldusväärseid enesehindamise tehnikaid, sh veebipõhiseid töövahendeid; • koostab juhendamisel aja- ja tegevuskava enda vaimse ja füüsilise heaolu säilitamiseks, kasutades selleks erinevaid tervise edendamise ja säilitamise võimalusi; • kasutab kodukoha ja kooli lähedal paiknevad liikumisradu, harjutusväljakuid ja võimalusi erinevate liikumisviisidega tegelemiseks; • oskab kasutada mobiilirakendusi liikumisharjumuse ja kehalise aktiivsuse jälgimiseks; • analüüsib juhendamisel enda huvisid, väärtushoiakuid, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi; • sõnastab eneseanalüüsi tulemustest lähtuvalt juhendamisel eesmärgid, isiklike ja akadeemiliste sihtide poole liikumiseks • selgitab juhendatult õppimise olemust ning teadmiste ning oskuste omandamise protsessi, kasutades erinevaid teabeallikaid; • iseloomustab erinevaid õpistrateegiaid ja õppimise viise, seostades neid enda senise õpikäitumisega; • oskab analüüsida enda õpiharjumusi ning arvestada tahtlikku ja tahtmatu tähelepanu mõju oma õpitegevusele; 	

<p>arenguvajadusi tööturule sisenemiseks</p> <p>6) kasutab varasemaid teadmisi, oskusi ja kogemusi igapäevaeluga seonduvate ülesannete lahendamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel oma õpimotivatsiooni, määratledes seda soodustavaid ja takistavaid tegureid; • koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õppimis- ja igapäevategevuste ajakava, lähtudes enda huvidest, eneseteostusega seotud eesmärkidest ja võimalustest; • annab hinnangu enda varasematele õpitulemustele, arvestades eneseanalüüsi tulemusi ja saadud tagasisidet; • kavandab muudatused enda õppimisharjumustes, lähtuvalt hindamistulemustest ning toob saadud tagasiside põhjal näiteid õpistrateegiate kasutamisest õpitegevustes; • selgitab juhendamisel stressi ja frustratsiooniga toimetuleku võimalusi; • suhtleb sotsiaalselt heakskiidetud vormis erinevas vanuses ja kultuuritaustaga inimestega, valides asjakohase käitumis- ja väljendusviisi ning kohandades suhtlemisviise vastavalt tagasisidele ja suhtluse eesmärkidele; • jagab asjakohast infot nii kirjalikult, suuliselt kui visuaalselt, kasutades sobivaid suhtlemisvahendeid ja -vorme ning lähtudes suhtluspartnerist (sõber, kaasõpilane, õpetaja, ametiasutus); • kohandab enda suhtlemisviise vastavalt tagasisidele ja suhtluse eesmärkidele; • toob näiteid illustreerimaks, kuidas esmamulje, eelarvamused, sh stereotüübid mõjutavad inimeste käitumist; • iseloomustab erinevaid meeskonnatöö rolle ja nende mõju töö tulemuslikkusele, kasutades teabeallikaid; • analüüsib juhendamisel rühmas toimuvaid protsesse ja nende võimalikku mõju inimese käitumisele igapäevaelus; • teeb kaaslastega teadlikult koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks, järgides meeskonnatöö põhimõtteid, suhtlus- ja käitumisnorme ning kasutades digitaalseid ühistöövahendeid; • selgitab juhendamisel vastutustundliku tarbimise ja tootmise põhimõtteid ning tehtavate valikute mõju keskkonnale, kogukondadele ja enda heaolule; • toob näiteid probleemsetest tarbimissituatsioonidest ning oskab otsida abi oma õiguste kaitseks; • kirjeldab jätkusuutliku arengu eesmärke, seostades neid ümbritseva keskkonna ja õpitava valdkonnaga; • kaardistab juhendamisel ühiskonnas esinevaid sotsiaalseid probleeme, kasutades erinevaid teabeallikaid ja infotehnoloogiavahendeid; • analüüsib meeskonnatööna valitud probleemi lahendamise võimalusi, kasutades tõendus põhiseid fakte ja teabeallikaid; • kavandab juhendatud meeskonnatööna tegevuskava valitud probleemi lahendamiseks, kasutades loovustehnikaid ning arvestades ressursside säästliku ja vastutustundliku kasutamise põhimõtteid; • kavandab lahenduse elluviimiseks vajaliku eelarve, kasutades digivahendeid;
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab teabeallikate põhjal majanduslike, tehnoloogiliste, looduslike ja teiste keskkonnatingimuste muutuste mõju majanduskeskkonnale; • iseloomustab juhendatud meeskonnatööna Eesti majanduskeskkonna ja tööturu toimimist eri tegevusvaldkondades, kasutades erinevaid teabeallikaid; • iseloomustab erineva haridustaseme ja oskustega inimeste võimalusi tööturul, arvestades töötasu seost väärtusloomega; • selgitab teabeallikate põhjal tööandja ja töövõtja õigusi ja kohustusi töösuhetes; • võrdleb erinevate lepingutingimuste tähtsust töösuhetes, võimalike probleemide ennetamisel; • võrdleb enda kogemusi ja oskusi valitud tegevusvaldkonnas erinevates ametites ja rollides tegutsemiseks vajalikega, kasutades oskuste kompassi; • kavandab enesearengut toetavaid tegevusi, lähtudes enda eesmärkidest ja arendamist vajavatest oskustest; • selgitab ressursside (raha, aeg, inimesed) vajadust ja säästmise võimalusi, arvestades enda seatud eesmärkidega; • lahendab igapäevaeluga seonduvaid arvutusülesandeid, kasutades koolimatemaatikast tuttavaid mudeleid ja meetodeid; • planeerib digivahendite abil igapäevased tulud-kulud, arvestades enda vajaduste ja võimalustega; • esitab kirjalikku ja suulist informatsiooni selgelt ja struktureeritult nii eesti keeles kui ka põhikoolis õpitud võõrkeeles; • kasutab tehnoloogilisi vahendeid ja seadmeid ning tõenduspõhiseid andmeid otsuste või järelduste tegemiseks igapäevaeluga seotud küsimustes; • kasutab igapäevaelus ettetulevate olukordade lahendamisel eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid; • koostab pädevuse piires eesti- ja võõrkeelseid tekste, lähtudes igapäevaelu vajadustest; • otsib tööülesande täitmiseks vajalikku teavet, hinnates erinevate teabeallikate usaldusväärsust; • lahendab reaalelulisi ülesandeid, sidudes tervikuks mitme ainevaldkonna teadmisi ja oskusi; • toob näiteid matemaatika, füüsika, keemia ja bioloogia omavahelistest seostest igapäevaelus. 	
2.	Digioskuste arendamine	5 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab enda digipädevusi elektroonilise teabe otsimiseks, loomiseks ja haldamiseks, arvestades digitehnoloogia kasutamisel tervisekaitse ja küberturvalisuse nõuete ning autorikaitse ja eetika põhimõtetega.</p>		
Õpiväljundid Õpilane	Hindamiskriteeriumid Õpilane	

<p>1) kasutab digikeskkonnast vajaliku teabe leidmiseks sobivaid infootsingu ja andmehalduse võtteid, hinnates digisisu asjakohasust</p> <p>2) kasutab info jagamiseks, suhtlemiseks ja koostööks sobivaid digilahendusi, arvestades digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme ning küberturvalisuse nõudeid</p> <p>3) loob ja täiustab digisisu, kasutades sobivaid tööriistu sh tehisintellekti lahendusi vastutustundlikult ning arvestades autoriõiguse põhimõtteid</p> <p>4) kaitseb oma digiseadet, isikuandmeid, privaatsust ja tervist, rakendades küberturvalisuse ja jätkusuutliku arengu põhimõtteid</p> <p>5) lahendab digitehnoloogia kasutamise seotud probleeme, tuvastades tehnilised tõrked ning valides sobivad lahendused nende likvideerimiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määratleb oma teabevajaduse ning rakendab sobivaid infootsingu võtteid, et leida digikeskkonnast asjakohane teave; • otsib ja filtreerib andmeid, infot ja materjale eesmärgipäraselt, kasutades erinevaid otsingumeetodeid ja -tööriistu; • analüüsib juhendamisel leitud andmeid, infot ja digisisu, hinnates nende allikate päritolu usaldusväärsust ja asjakohasust; • salvestab ja korrastab digikeskkonnas faile, kasutades kaustu ja kategooriaid, et tagada lihtne ligipääs ja haldus; • töötleb ja analüüsib andmeid tabelarvutuse abil ning esitleb tulemusi selgelt ja arusaadavalt diagrammide ja skeemide abil; • kasutab sobivaid digitehnoloogiaid ja -sisu, et tõhusalt suhelda ja panustada meeskonnatöösse; • jagab infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks kontekstist ja eesmärgist tulenevalt korrektse viisi ja sobiva vahendi; • kasutab iseseisvalt ja efektiivselt kooli, kohaliku omavalitsuse, riigi ja ettevõtete digiteenuseid, näiteks e-päevik, riigiportaal, digitaalsed õpikeskkonnad, pangateenused; • kasutab turvaliselt ühismeediat, ajaveebi ja video jagamise platvorme oma algatuste tutvustamiseks ja teiste kaasamiseks; • järgib digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme, arvestades erinevate sihtrühmade kultuurilisest, vanuselisest ja keelelisest eripärasest tulenevaid vajadusi; • haldab enda digitaalset identiteeti, arvestades küberturvalisuse nõuetega; • analüüsib juhendamisel oma digitaalset jalajälge ja selle mõju enda kuvandile; • loob digisisu teksti, esitluse, pildi ja videona, kasutades sobivaid tööriistu ning arvestades kvaliteedi, konteksti ja eesmärkidega; • kohandab olemasolevat digisisu uue ja sisukama digimaterjali loomiseks, kombineerides erinevaid teabeallikaid ja digimaterjale; • järgib digisisu loomisel ja kasutamisel autoriõiguse ning eetika põhimõtteid, arvestades andmekaitse ja konfidentsiaalsuse nõuetega; • rakendab juhendamisel asjakohaseid litsentsitingimusi (<i>Creative Commons</i>) vastavalt sisule ja kontekstile; • kasutab tehisintellekti rakendusi digisisu loomisel ja muutmisel vastutustundlikult, arvestades kvaliteeti ja konteksti; • analüüsib juhendamisel tehisintellekti loodud digisisu täpsust, usaldusväärsust ja konteksti sobivust;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • kaitseb oma digiseadmeid ja nende sisu, rakendades ohtude vähendamiseks asjakohaseid turvameetmeid ja uuendades regulaarselt vastavat tarkvara; • tuvastab digiseadmeid ähvardavad ohud ja rakendab ennetusmeetmeid nende vältimiseks; • rakendab turvameetmeid isikuandmete ja privaatsuse kaitseks, kasutades tugevaid parooli, kaheastmelist autentimist ning andmete krüpteerimist, et piirata juurdepääsu enda andmetele; • analüüsib digiteenuse privaatsusreegleid ja kohandab privaatsusseadeid oma isikuandmete kaitseks; • analüüsib enda käitumist digitehnoloogia kasutamisel, lähtudes sellega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest; • säilitab tervisliku tasakaalu digitehnoloogia kasutamisel, rakendades ajapiiranguid, puhkeperioode ja ergonoomilisi töövõtteid; • reageerib adekvaatselt küberkiusamisele ning kasutab sobivaid vastumeetmeid, vältimaks edasist kahju; • analüüsib digitehnoloogia keskkonnamõju ja rakendab ressursisäästlikke digikäitumise meetodeid, optimeerides seadmete energiatarvet ja eluea kestust ning hallates digiprügi ökoloogilise jalajälje vähendamiseks; • tuvastab digiseadme lihtsama tehnilise tõrke põhjuse ja lahendab selle juhendi abil; • valib konkreetse ülesande jaoks sobiva riist- ja tarkvara, arvestades ülesande spetsiifikat ja võimalikke alternatiive; • kohandab ja seadistab juhendite alusel digiteenust või platvormi vastavalt enda vajadustele; • analüüsib oma digipädevust, koostab plaani enese arendamiseks ja oskuste täiendamiseks; • toetab digitehnoloogia vähemkogenud kasutajaid, pakkudes juhiseid ja variante probleemide lahendamiseks. 	
3.	Sissejuhatus kutseõpingutesse	10 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab õpingute jätkamiseks vajalikud teadmised õppesuundade erialadest ja valikute võimalustest, teab spetsialiseerumise võimalusi ning tunneb taaskasutuse põhimõtteid</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) omab lihtsustatud ülevaadet peamistest keemiatööstuse protsessidest, kirjeldades nende mõju ühiskonnale ja keskkonnale</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab keemiatehnoloogia põhimõisteid, aktuaalseid probleeme, arengusuundi ja hea tava praktikat, kasutades erialast terminoloogiat • eristab peamisi keemiatehnoloogilisi protsesse johtuvalt tehnoloogia ja toorme eripäradest ning lõpp-produktidest 	

	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab keemiatööstuse protsesside kasutamise seotud mõju ühiskonnale ja keskkonnale, tuues näiteid 	
2) omab lihtsustatud ülevaadet peamistest biotööstuse protsessidest, kirjeldades nende mõju ühiskonnale ja keskkonnale	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab süsteemset biotehnoloogia põhimõisteid, aktuaalseid probleeme ja arengusuundi, kasutades erialast terminoloogiat • eristab peamisi biotehnoloogilisi protsesse johtuvalt tehnoloogia ja toorme eripäradest ning lõpp-produktidest • kirjeldab biotööstuse kasutamise seotud mõju ühiskonnale ja keskkonnale, tuues näiteid 	
3) selgitab ressursside kasutusvõimalusi, põhimõtteid ning massibilansi koostamist tehnoloogilistes protsessides	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab jäätmetekke vähendamise võimalusi tööstusprotsessides ning jäätmete kasutusvõimalusi teistes tehnoloogilistes protsessides, analüüsides nende mõju keskkonnakoormuse vähendamisele • selgitab toorainete ja energiaressursside olemust, primaarsete ja sekundaarsete ressursside erinevusi ning nende kasutusvõimalusi tehnoloogilistes protsessides, analüüsides nende mõju tootmisprotsessi efektiivsusele ja keskkonnasäästlikkusele • koostab massibilansi skeemi vastavalt hindamisülesandele • teeb arvutusi reaktsioonvõrrandite põhjal, selgitades reaktsiooni kiirendavaid tegureid ning analüüsides koos juhendajaga ainete keemilist käitumist • võtab toorainete, vaheproduktide ja valmistoodangu proove, kasutades analüüsi põhimeetodeid ning sobivaid proovide võtmise ja eeltöötlemise viise 	
4) iseloomustab erinevaid kutseid, lähtudes kutsestandarditest ja kasutades erialast terminoloogiat	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab erinevaid kutseid ja kutsetasemeid, lähtudes kutsestandarditest, nimetades sarnasusi ning erinevusi • selgitab erinevaid valikuvõimalusi tehnoloogiliste protsesside operatori õppesuunal, hinnates valikute eeliseid ning puudusi valikutes 	
4.	Tootmiseseadmete ja süsteemide korrashoid ning hooldamine	6 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate lihtsamatest lukksepatöödest, tootmiseseadmete ja süsteemide korrashoiust ja hoolduspõhimõtetest ning hoolduskava, töö- ja keskkonnaohutuse nõuetest		
Õpiväljundid Õpilane 1) teeb lihtsamaid lukksepatöid, kasutades energiat ja materjale säästlikult	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • selgitab energia, vee ja materjalide säästliku kasutamise põhimõtteid lukksepatöödel, tuues näiteid • selgitab teabeallikate põhjal erinevate metallide ja sulamite koostist, nende omadusi, kasutusala ning markeeringut 	

	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab vastavalt etteantud ülesandele lukksepa tööriistu ja kontrollmõõteriistu, hooldades neid nõuetekohaselt • valib vastavalt etteantud ülesandele erinevaid detailide töötlemise mooduseid • teeb lihtsamaid lukksepatööde operatsioone, järgides etteantud ülesannete joonistelt mõõtekriteeriume ning töötervishoiu-, tuleohutuse- ja keskkonnaohutuse nõudeid 	
2) planeerib tootmiseseadmete hooldustoiminguid ning rajatiste korrashoiu, järgides etteantud hooldus-ning kasutusjuhendeid	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib vastavalt õppeülesandele seadmete hooldus- ja kasutusjuhendeid, määrates kindlaks hooldustoimingute vajaduse ja sageduse • valib sobivad hooldustoimingud ja korrashoiu tegevused, lähtudes seadmete tehnilistest nõuetest ning hooldusjuhenditest • koostab õppeülesande alusel hooldustoimingute plaani seadmete tõhususe ja tööohutuse tagamiseks, järjestades tegevused vastavalt seadmete töötsüklile ja hooldusgraafikule 	
3) hooldab ja reguleerib tootmiseseadmeid ja nende töörežiime protsessi efektiivsuse saavutamiseks, järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • komplekteerib juhendi alusel hoolduseks vajaminevad tagavaraosad ja töövahendid • teeb juhendi alusel seadmete hooldustoiminguid vastavalt seadmete hooldusgraafikule, jälgides hooldusjuhendit ning töötervishoiu-, tuleohutuse- ja keskkonnaohutuse nõudeid • reguleerib hooldusjuhendist lähtuvalt tootmiseseadmeid ja nende töörežiimi protsesse efektiivsuse saavutamiseks, järgides töötervishoiu-, tuleohutuse- ja keskkonnaohutuse nõudeid 	
4) dokumenteerib hooldus- ja remonditoimingud vastavalt etteantud korrale	<ul style="list-style-type: none"> • täidab vastavalt õppeülesandele tarne- ja jaotusvõrgu dokumentatsiooni, arvestades kehtestatud korda ning valdkonna eripära ja nõudeid, kasutades IKT vahendeid ja erialast terminoloogiat • dokumenteerib vastavalt õppeülesandele hooldus- ja remonditoimingud, kasutades IKT vahendeid ja erialast terminoloogiat 	
5	Elektrotehnika ja automaatika alused	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omab baastadmisi elektrotehnikast, elektroonika alustest ja elektrimõõtmistest ning rakendab neid ohutult tööülesannete täitmisel		
Õpiväljundid Õpilane 1) selgitab elektrotehnika seaduspärasusi ja tootmisprotsesside automatiseerimise võimalusi tehnoloogiliste protsesside opereerimisel	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • selgitab elektrotehnika põhimõisteid, kirjeldades nende omavahelisi seoseid • eristab elektrotehniliste suuruste tähistusi ja mõõtühikuid, teisendades neid SI-süsteemis vastavalt etteantud tööülesandele • leiab elektroonikakomponentide markeeringutelt vajalikud tehnilised näitajad, lähtudes tööülesandest 	

	<ul style="list-style-type: none"> visandab vastavalt tööülesandele tootmisprotsessides kasutuses olevate automaatikaseadmete elektroonikakomponentide elektriskeeme, kasutades asjakohaseid tähistusi ja tingmärke koostab vastavalt tööülesandele tootmisprotsessides kasutatavate automaatikaseadmete aktiiv- ja passiivelektronikakomponente, arvestades elektroonikakomponentide ehitust ja töötamis põhimõtet ning katsetab neid tööohutusnõudeid järgides 	
2) rakendab tootmisprotsesside automaatjuhtimise põhimõtteid seadmete seadistamisel ja käidul	<ul style="list-style-type: none"> selgitab mõistete automatiseerimine, automaatjuhtimine, automaatikaseade, automaatikasüsteem, automaatjuhtimissüsteem ja automaatreguleerimissüsteem tähendust ja omavahelisi seoseid teabeallikate põhjal iseloostab pneumo- ja hüdrotäiturite ehitust ja kasutusala, arvestades nende tööpõhimõtet kasutab automaatikaskeemi koostamisel korrektseid tähistusi ja tingmärke valib ja paigaldab vastavalt tööülesandele pneumo- / hüdrotäitureid ning pneumo- / hüdrojaoti, arvestades nende kasutusala ja tööpõhimõtet, järgides tööohutuse ja elektriohutuse nõudeid 	
3) kasutab sobivaid mõõteriistu ja mõõtmismeetodeid tootmisprotsessides oluliste elektriliste ja mitteelektriliste suuruste mõõtmisel nõuetekohaselt	<ul style="list-style-type: none"> eristab näidiste põhjal analoog- ja digitaal mõõteriistu, selgitades kasutusjuhendi alusel mõõteriista skaalal toodud tähistusi, sh täpsusklassi valib tööülesandest lähtudes mõõtevahendid, seadistades need erinevate elektriliste ja mitteelektriliste suuruste mõõtmiseks mõõdab tööülesandest lähtudes asjakohaste mõõtemeetitega elektrilisi ja mitteelektrilisi suurusid, kasutades töövahendeid heaperemehelikult 	
4) selgitab infotehnoloogia rakendamise võimalusi tootmisprotsesside automaatjuhtimisel	<ul style="list-style-type: none"> nimetab infotehnoloogia kasutusvaldkonnad automaatjuhtimises, tuues esile iga valdkonna praktilise rolli tootmisprotsesside juhtimisel ja optimeerimisel selgitab tootmisprotsesside juhtimiseks ja optimeerimiseks kasutatavaid IT lahendusi ja tööriistu, tuues välja eelised ja potentsiaalsed ohud 	
5) arvestab töötamisel elektriseadmete tööga seotud töökeskkonna ja tuleohutuse riskidega	<ul style="list-style-type: none"> nimetab elektriseadmete kasutamise seotud töökeskkonna riske, kirjeldades nende vähendamise meetodeid järgib praktilistel töödel töötervishoiu-, tööohutuse, tule- ja elektriohutuse nõudeid vastavalt juhenditele 	
6.	Laboritööde alused	6 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab esmased teadmised ja oskused laboranditöö ettevalmistamisest, proovide võtmisest, analüüsimisest ja katsetulemuste vormistamisest		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	

<p>Õpilane</p> <p>1) mõistab laborandi eriala töö sisu lähtudes kutsestandardist</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab laboritööd, selle keskkonda, isikuomadusi, millised on vajalikud, et töötada laborandina, lähtudes kutsestandardist • loetleb laboritöö kvaliteedinäitajaid ning nimetades sellega seotud dokumente, ametijuhendeid ning töökeskkonna ohutusjuhendeid, lähtudes kvaliteedijuhendi käsiraamatust • nimetab laborandi töös esinevaid riske, tuues näiteid, lähtudes tööülesandest • pakub välja sobilike ennetusmeetmed riskide vähendamiseks juhendite alusel • planeerib oma aega, selgitades miks on oluline järgida kokkulepitud ajakava ja tähtaegu 	
<p>2) mõistab laboriseadmete otstarvet, töövahendite kasutamise ja seadmete hoolduse ning kalibreerimise põhimõtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab erinevate laboriseadmete otstarvet ja töövahendite kasutamise põhimõtteid, lähtudes tööülesandest • käsitseb oskuslikult laboriseadmeid, -aparatuuri ja mõõteriistu, järgides juhendeid 	
<p>3) on teadlik laborandi tööülesannetest tulenevalt kutsestandardist</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb laborandi tööosad, nende sisu ja kohustuslike kompetentse, tulenevalt kutsestandardist 	
<p>4) tunneb ära laboriseadmeid ja töövahendeid, kirjeldades nende ohutut kasutamist</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valib sobilikud töövahendid ja seadmed töö teostamiseks, tulenevalt tööülesandest • valmistab ette töökoha ohutuks tegutsemiseks, kasutades eririietust ja kaitsevahendeid • valib ja valmistab ette katsete läbiviimiseks vajalikud laborinõud, materjalid ja reaktiivid, tulenevalt tööülesandest 	
<p>5) kirjeldab aatomite ja ainete ehitust, selgitades keemiliste sidemete tüüpe ja nende seost elementide omadustega perioodilisuse tabelis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab aatomi ehitust, selgitades selle seost perioodilisuse tabeliga • määrab oksüdatsiooniastme, eristades keemiliste sidemete tüüpe ning kirjeldades nende omadusi, tulenevalt õppeülesandest 	
<p>6) mõistab katsete käigus tekkivaid keemilisi reaktsioone</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab keemiliste reaktsioonide toimumist, selgitades, mis on keemiline tasakaal ja võimalused selle muutmiseks, tulenevalt tööülesandest • viib läbi katse, selgitades välja erinevaid reaktsioone, tööülesande alusel 	
<p>7) selgitab katsete tulemusena metallide ja mittemetallide omadused</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab metallide ja mittemetallide omadusi tulenevalt tööülesandest • viib läbi katse, selgitades välja metallide ja mittemetallide põhiomadused tulenevalt tööülesandest 	
<p>7.</p>	<p>Tehnoloogiliste protsesside alused</p>	<p>6 EKAP</p>

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised tehnoloogiliste protsesside tüüpidest, näitajatest ja termodünaamikast, tehnoloogiaprotsesside operaatori tööülesannetest ja nende seosest kvaliteedikontrolliga ning oskuse lugeda tehnoloogilisi jooniseid	
Õpiväljundid Õpilane	Hindamiskriteeriumid Õpilane
1) kirjeldab erinevate tehnoloogiliste protsesside tüüpe ja kasutusvaldkondi	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tehnoloogilisi protsesse, tuues näiteid kasutusvaldkondadest • selgitab tehnoloogiliste protsesside etappide omavahelisi seoseid, pakkudes välja erinevate etappide jaoks sobivad seadmed • kirjeldab erinevate tehnoloogiliste protsesside jälgimise kriitilisi parameetreid protsessi edukuse ja kvaliteedi tagamiseks • leiab IKT vahendeid kasutades parimad võimalikud tehnoloogiad lähteülesandes püstitatud probleemi lahendamiseks
2) mõistab tehnoloogiliste protsesside näitajaid ja termodünaamikat, selgitades nende sisu	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tehnoloogiliste protsesside põhinäitajaid ja sisu, tuues näiteid • selgitab reaktsiooni kiirendavaid ning inhibeerivaid tegureid lähtuvalt protsessi tingimustest • arvutab vastavalt lähteülesandele reaktsiooniga seotud näitajaid, kasutades reaktsioonivõrrandeid
3) mõistab tehnoloogilistel joonistel kasutatavaid tingimärke, lugedes koostejooniseid, skeeme ja eskiise	<ul style="list-style-type: none"> • loeb tehnoloogilisi jooniseid, selgitades tingimärkide tähendusi • selgitab koostejooniste, skeemide ja eskiiside sisu, tööülesande alusel
4) iseloomustab tehnoloogiaprotsesside operaatori tööülesandeid ja sisu, seostades kvaliteedikontrolliga	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib tootmisprotsessi, tehes juhi suunamisel vajalikke muudatusi • kirjeldab protsessi optimeerimise põhimõtteid, selgitades nende rakendamist tootmisprotsessi efektiivsuse ja kvaliteedi parandamiseks ning ressursikasutuse vähendamiseks • kaardistab protsessi toimivust piiravaid tegureid kasutades kas FMEA, HACCP või HAZOP põhimõtteid • selgitab toimivust piiravate tegurite ohjamise võimalusi
5) mõistab millised on orgaanilised ja anorgaanilised ained ja nende liigituse põhimõtted	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete struktuuri, nimetades neid aineid ja liigitamise põhimõtteid tulenevalt ülesandest • defineerib erinevate ainete keemilisi omadusi tulenevalt tööülesandest
6) arvutab ainesisaldusi ja massitasakaalu etteantud valemite alusel	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab aine massi, hulga, osakeste arvu, selgitades gaasi ruumala omavahelisi seoseid tulenevalt tööülesandest

8.	Keskkonna- ja tööohutus	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised tööohutuse tagamisest ning keskkonnanohu probleemidest tööstuses ja järgib säästva arengu põhimõtteid		
Õpiväljundid Õpilane 1) selgitab keskkonnaprobleeme ja keskkonnas toimunud muutuste tagajärgi, seostades neid inimtegevuse mõju ja keskkonnakaitse vajadusega	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • selgitab inimtegevuse mõju keskkonnale, seostades seda mõjuga tervisele ja majandusele • kirjeldab inimtegevusega seotud keskkonnaprobleeme, seostades neid keskkonnakaitse vajadusega • selgitab tööstusest tuleneva keskkonnakahju pikaajalist mõju inimeste tervisele ja majandusele 	
2) seostab keskkonnanohuualaste ja kestlikkusele suunatud regulatsioone oma töövaldkonnaga	<ul style="list-style-type: none"> • leiab IKT vahendeid kasutades oma erialal vajalikud keskkonna-alased regulatsioonid • leiab IKT vahendeid kasutades oma erialal vajalikku keskkonna-alast teavet, hinnates seda allikakriitiliselt 	
3) mõistab keskkonnaseire olulisust, säästva arengu kontseptsiooni, keskkonnajuhtimissüsteemide olemust	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab keskkonnaseire olulisust ja säästva arengu kontseptsiooni seostades neid praktiliste näidetega ja selgitades nende mõju keskkonnakaitsele • selgitab keskkonnajuhtimissüsteemide olemust ning Euroopa Liidu ja Eesti keskkonnapoliitika põhisuundi, viidates konkreetsetele poliitikatele ja normidele • selgitab, mis on roheline mõtteviis, analüüsides selle rakendamisvõimalusi õpitavas valdkonnas 	
4) mõistab kemikaalide omadusi ja nende toimet inimese organismile ja loodusele	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab kemikaalide märgistamist ohutuskaardi põhjal tulenevalt tööülesandest • selgitab kemikaalide omadusi ja nende toimet inimese organismile ning loodusele tööülesande põhjal • selgitab kemikaalide identifitseerimist, klassifitseerimist, pakendamist, märgistamist, ohutustunnuseid ja -sümboleid, väljendades end eesti ja inglise keeles ning hankides teavet erinevatelt ohutuskaartidelt 	
5) käitleb jäätmeid jäätmekäitlusnõudeid järgides ning pidades arvestust tekkivate jäätmekoguste üle	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab jäätmete nõuetekohase käitlemise olulisust ja mõju ümbritsevale keskkonnale • loetleb jäätmete klassifitseerimise põhimõtteid, märgistamist; ohutustunnuseid ning pilt-sümboleid • täidab jäätmete käitlemise ja ladustamise nõudeid, sh dokumenteerimise nõudeid, arvestades ohtudega 	
6) mõistab tööprotsessi etappides seadusandlusest tulenevaid töötervishoiu-, keskkonnanohu-,	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tööprotsessi etappides seadusandlusest tulenevaid töötervishoiu-, keskkonnanohu-, tööohutus- ja elektriõhusnõudeid • hindab vastavalt õppeülesandele töökeskkonna riskitegureid, pakkudes välja ennetusmeetmeid 	

<p>tööohutus- ja elektriohutusnõudeid, demonstreerides oma pädevuse piires isikukaitsevahendite kasutamist ja esmaabivõtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib isikukaitsevahendite kasutamise oskust • kirjeldab vastavalt situatsioonülesande juhendile tegutsemist tööõnnetuse korral • demonstreerib vastavalt situatsioonülesande juhendile esmaabi andmist oma pädevuse piires 	
<p>7) selgitab protsessiga seotud töötajate ja seadmete ohutuse tagamise võimalusi, arvestades töötervishoiu-, tuleohutuse ja keskkonnaohutuse nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab töökohale, ruumidele ja territooriumile esitatavaid ohutuse ja puhtuse nõudeid, tulenevalt hügieenistandarditest • selgitab töötervishoiu-, keskkonnahoiu-, tööohutus, hügieeni- ja elektriohutusnõuete järgimise vajadust kõigis tööprotsessi etappides tulenevalt seadusandlusest • kirjeldab tegutsemist häire- ja eriolukordades nõutud viisil, lähtudes sise-eeskirjadest, kriisi- ja ohutusjuhenditest • demonstreerib praktilise ülesande sooritamisel ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning ohutustehniliste ja isikukaitsevahendite kasutamist • selgitab kemikaalide käitlemise ja ladustamise nõudeid, tuues välja ohud, tulenevalt õppeülesandest • selgitab vastavalt õppeülesandele ressursside otstarbeka kasutamise võimalusi, kirjeldades vastutustundlikke töövõtteid ja keskkonnaohu minimeerimise võimalusi 	
<p>9.</p>	<p>Proovide võtmine, ettevalmistamine ja tehniline analüüs</p>	<p>7 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teab tööstustehnoloogias kasutatavate toorme, vaheproduktide ja valmistoodangu kvaliteedi määramise meetodeid</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) võtab proove vastavalt proovivõtu standardile või juhendile</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab juhendi alusel proovide ettevalmistamise etappide olulisust • nimetab ülesande alusel protseduuride etappe • võtab proove toormest, vaheproduktidest ja valmistoodangust, järgides juhendeid • valib sobivaid proovide hoiustamise ja transpordimeetodid 	
<p>2) selgitab kvaliteedijuhtimise põhimõtteid laboris</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb mõõtenõude tähistust, selgitades kalibreerimise vajalikkust • kasutab juhendi alusel mahuhälbe kõveraid tulemuste analüüsimiseks • kalibreerib mõõtevahendid, esitades tulemused ning vormistades nõuetekohase protokoll 	
<p>3) kirjeldab ainete füüsikalisi omadusi ja nende määramise meetodeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab vastavalt tööülesandele ainete kasutamise võimalusi tulenevalt nende füüsikalistest omadustest • kasutab laboriseadmeid ja erinevaid IKT meetodeid ainete omaduste määramiseks juhendi alusel 	

4) teeb lihtsamaid katseid, valides sobiva metoodika ja dokumenteerides tulemused vastavalt laboristandarditele	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab erinevaid katsemeetodeid, kirjeldades nende kasutusvaldkondi • teeb katseid, valides sobiva metoodika, kasutades juhendi alusel asjakohaseid töövõtteid ja seadmeid • dokumenteerib katsete tulemused vastavalt laboristandarditele, kasutades asjakohaseid digivahendeid ja rakendustarkvara 	
10.	Praktika	30 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab õppekeskkonnas omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ning hoiakuid vastavalt spetsialiseerumisele valitud praktika ettevõtetes meeskonna liikmena		
Õpiväljundid Õpilane 1) planeerib oma isiklikud praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab praktikakorraldust ja praktikajuhendist tulenevaid praktika eesmärgid ning enda õigusi ja kohustusi praktikandina • saavutab kokkuleppe praktikaettevõttega praktikale asumiseks, täites praktikale asumisega kaasnevad dokumendid vastavalt praktikajuhendile 	
2) tutvub ettevõtte töökorralduse ja sisekorraeskirjadega ning seadmete kasutus- ja ohutusjuhenditega	<ul style="list-style-type: none"> • järgib praktikaettevõtte töökorraldust, arvestades töökorraldus- ja sisekorraeskirjades sätestatud • osaleb töökohal tööohutus- ja töötervishoiualasel juhendamisel ja väljaõppel enne tööle asumist või järgneva töö juurde asumisel, kinnitades seda vastavalt ettevõttes sätestatud korrale 	
3) töötab juhendamisel ja iseseisvalt vastavalt spetsialiseerumisele praktikaettevõttes	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette töökoha vastavalt tööülesandele, järgides töötamisel tööohutus- ja töötervishoiu alaseid nõudeid • valmistab ette vajalikud materjalid ja abivahendid, arvestades tööülesande eesmärgid ja nõudeid lõpptulemusele • valmistab ette vajalikud töövahendid, seadmed lähtudes tehnoloogilisest dokumentatsioonist ja tööülesandest • töötab praktikaettevõttes järgides juhendaja korraldusi ning korrastades töö lõppedes töökoha ja töövahendid • hindab juhendamisel sooritatud töö kvaliteedi vastavust kehtestatud nõuetele, selgitades vigade esinemisel nende tekkimise põhjused ja likvideerimise võimalused • täidab juhendamisel nõuetekohaselt tehnilist dokumentatsiooni, kasutades IKT vahendeid 	
4) järgib meeskonna liikmena töötamisel ettevõttes väljakujunenud	<ul style="list-style-type: none"> • vastutab meeskonna liikmena tööde kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgides püstitatud eesmärgid • suhtleb kaastöötajatega vastastikust lugupidamist näitava viisil, väljendudes selgelt ja kasutades asjakohast erialast terminoloogiat 	

töörütmi, koordineerides oma tegevust	<ul style="list-style-type: none"> • järgib tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust, tulenevalt töösisekorraeeskirjast
5) järgib töötamisel ettevõtte põhiväärtusi ning sisekorraeeskirja, tervishoiu, töö-, elektri-, tule- ja keskkonnaohutuse nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • töötab meeskonnas, järgides ettevõtte põhiväärtusi ning sisekorraeeskirja • täidab töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel tervishoiu- ja tööohutusnõudeid, arvestades inimeste ja keskkonnaga töökohal • töötab töökohal eesmärgipäraselt, hoides selle korras, järgides töövahendite ja muude seadmete kasutamisel juhendeid ning tervishoiu- ja tööohutusnõudeid • kasutab töötamisel ettenähtud isikukaitsevahendeid, ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid •
6) hindab praktika käigus enda toimetulekut erinevate tööülesannetega	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib koostöös juhendajaga tööetapi lõppedes oma tegevust ja panust meeskonnatöösse, seostades saadud kogemust seniste teadmiste, oskuste ja hoiakutega • täidab elektroonilist praktikapäevikut, kirjeldades oma tegevusi ning hinnates töökogemusest õpitut • koostab praktikaaruande, järgides kooli praktikakorras kehtestatud nõudeid, kasutades erialast terminoloogiat ja IKT vahendeid • vormistab dokumendid korrektses eesti keeles, kasutades IKT vahendeid • esitleb praktikaaruannet vastavalt kooli praktikakorras kehtestatud nõuetele

3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid biotehnoloogia suunal

3.2.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele

8	Biotehnoloogilised protsessid	10 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate biotehnoloogilistest tootmisprotsessidest ning neis kasutatavate seadmete ja süsteemide korrashoiust ja hoolduspõhimõtetest arvestades hoolduskava, töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) kirjeldab rakkude ehitust ja energiavajadust</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab organismide keemilist koostist ja raku ehitust • nimetab viiruse-, taime-, seene- ja bakterirakkude erinevusi • mõistab raku metabolismi põhialuseid • selgitab fotosünteesi, rakuhingamise ja anaeroobse metabolismi erinevusi 	

<p>2) kirjeldab põhilisi biotehnoloogilisi tööstusprotsesse ja tootlikkust mõjutavaid tegureid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib keskkonnatingimuste mõju mikroorganismide elutegevusele ning koosluste dünaamikale, selgitades biotehnoloogiliste protsesside juhtimise ja reaktorite tööpõhimõtete seost tootlikkuse ja efektiivsusega • selgitab eri tüüpi reaktorite tööpõhimõtteid, kirjeldades nende ülesehitust ja toimimist näidete ning skeemide abil • analüüsib reaktori ehituse ja töörežiimi mõju tootlikkusele, seostades tehnilised omadused toodangu efektiivsuse ja kvaliteediga • kasutab sobilikke valemiteid ja meetodeid kasvukiiruse määramiseks ja tootlikkuse arvutamiseks, analüüsides tulemusi lähtudes protsessi tingimustest
<p>3) tagab tööstuse seadmete nõuetekohase töö, lähtudes seadmete hooldusjuhenditest ja tootmisprotsessi vajadustest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hooldab seadmeid vastavalt hooldusgraafikule ja juhenditele, tagades seadmete töökindluse ja kuluefektiivsuse • tagab pumpade, segurite, torustiku, armatuuri tõrgeteta töö järgides seadmete kasutusjuhendeid ja hooldusgraafikut • tagab automaatikaseadmete tõrgeteta töö järgides kasutusjuhendeid ja hooldusgraafikut • teeb seadmete pisiremonti lähtuvalt õppeülesandest, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • reguleerib hooldusjuhendist lähtuvalt seadmeid maksimaalse kuluefektiivsuse saavutamiseks • dokumenteerib hooldus- ja remonditoimingud, kasutades digitehnoloogiat ja sobivat rakendustarkvara • utiliseerib jäätmeid, arvestades jäätmekäitluseeskirjade nõudeid • järgib töötamisel töökeskkonnaohutuse, hügieeni- ja sanitaarkaitse nõudeid, kasutades ergonoomilisi töövõtteid ning asjakohaseid isikukaitsevahendeid
<p>4) töötab mikrobioloogia laboris, järgides juhendeid ning hügieeni- ja ohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab mikrobioloogia labori töövahendeid, järgides hügieeni- ja ohutusnõudeid • valmistab ette söötmed ja külwab mikroobe vastavalt juhendile • eristab vastavalt õppeülesandele põhilisi mikroobe mikroskoobi ning värvimisvõtete abil • teeb lihtsamaid mikrobioloogilisi analüüse, järgides juhendit • demonstreerib vastavalt situatsioonülesandele esmaabivõtteid • täidab kemikaalide käitlemise ja ladustamise nõudeid, arvestades ohtudega

3.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid biotehnoloogia suunal spetsialiseerumisel veekäitlusele

10.	Joogivee käitlemine	10 EKAP
-----	---------------------	---------

<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused joogivee käitlusprotsesside, tehnoloogia, seadmete hoolduse ning keskkonna- ja tööohutuse nõuete rakendamiseks puhta joogivee tagamisel</p>	
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) omab ülevaadet veehaardeist, selle kaitsetsoonidest ning seirekavast, seostades neid keskkonnaohutuse tagamise nõuetega</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab IKT vahendeid kasutades kehtivad joogivee ohutuse ja kvaliteedi tagamise regulatsioonid ja standardid • kirjeldab erinevat tüüpi veehaardeid, selgitades kaitsetsoonide nõudeid ja tähtsust veeallikate kaitsmisel reostuse eest ning keskkonnaohutuse tagamisel • kaardistab potentsiaalseid riske veehaardele, hinnates nende mõju vee kvaliteedile ja varustuskindlusele, kirjeldades nende maandamise tähtsust • selgitab seirekava põhielemente, rõhutades seire tulemuste rolli joogiveekvaliteedi jälgimisel ja kõrvalekallete tuvastamisel
<p>2) selgitab veetöötlustehnoloogiate ja seadmete toimimise põhimõtteid ja protsessi etappide vahelisi seoseid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab veepuhastuse protsesside järjestust ja kasutatavaid tehnoloogiaid, seostades neid joogivee kvaliteedi tagamise ning keskkonnaohutuse nõuetega • kirjeldab seadmete tööd ja nende omavahelisi seoseid veepuhastusprotsessi etappides, selgitades nende mõju vee töötlemise tõhususele ja lõpptulemusele • toob näiteid erinevate tehnoloogiate kasutamisest vastavalt vee algsele kvaliteedile ja puhastusvajadusele
<p>3) reguleerib joogivee puhastusprotsessi, arvestades seire tulemusi, tehnoloogia-, sanitaarkaitse-, hügieeni- ja keskkonnaohutuse nõudeid puhta vee tagamiseks ning töötervishoiu ja -ohutuse nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reguleerib joogivee puhastusprotsessi tööparameetreid vastavalt juhenditele ja seire tulemustele, järgides hügieeni- ja keskkonnanõudeid vee kvaliteedi säilitamiseks • kontrollib pärast reguleerimist parameetrite vastavust tehnoloogilistele ja keskkonnanõuetele, dokumenteerides muudatused ja tulemused vastavalt etteantud nõuetele ning IKT vahendeid kasutades
<p>4) tuvastab häired joogiveekäitlusprotsessis, osaledes pädevuse piires nende likvideerimisel, järgides avariiolekordade lahendamise juhiseid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tuvastab simulatsiooniülesannet lahendades kõrvalekalded joogivee puhastusprotsessi tööparameetrites, analüüsides mõõtmistulemusi ja visuaalseid märke juhiste alusel • kõrvaldab simulatsiooniülesannet lahendades häired, valides sobivad töövahendid ja -võtted, järgides avariiolekordade lahendamise korda

<p>5) hooldab joogivee käitlemise seadmeid ja rajatisi, dokumenteerides toimingud vastavalt etteantud korrale, kasutades digitehnoloogiat ja sobivat rakendustarkvara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab võimalikke seadmetega seotud probleeme ja nende mõju veepuhastusprotsessi tõhususele, tuues näiteid seadmete tööparameetrite kõrvalekalletest ja nende mõjust vee kvaliteedile • hooldab vastavalt hooldusjuhendile joogivee käitlemise seadmeid ja rajatisi, kasutades sobivaid tööriistu ja järgides tööohutuse nõudeid seadmete töökindluse tagamiseks • dokumenteerib hooldustööd, registreerides IKT vahendeid kasutades toimingute sisu ja tulemused vastavalt juhendile, kasutades sobivat rakendustarkvara • hindab hooldustööde mõju seadmete tõhususele ja töökindlusele, tuues välja vajalike täiendavate hoolduste vajaduse 	
<p>11.</p>	<p>Reovee käitlemine</p>	<p>10 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused reovee kogumise, puhastamise ja sadevee käitlemise protsessidest, tehnoloogiast, seadmete hooldusest ning keskkonnaohutuse, tööohutuse ja jäätmekäitluse nõuete järgimisest</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) omab ülevaadet reovee kogumise, puhastamise ning sadevee käitlemise protsessidest ning kasutatavast tehnoloogiast, seostades neid keskkonnaohutuse tagamise nõuetega</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab IKT vahendeid kasutades kehtivad reovee käitlemise regulatsioonid ja standardid • kirjeldab reovee karakteristikuid, tulenevalt nende mõjust puhastusprotsessile ja keskkonnale • kirjeldab reovee kogumise, puhastamise ja sadevee käitlemise protsesside etappe, selgitades nendega seotud ohte inimesele ja keskkonnale 	
<p>2) selgitab reoveetöötlustehnoloogiate ja seadmete toimimise põhimõtteid ja protsessi etappide vahelisi seoseid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab reoveetöötlustehnoloogiate ja seadmete tööpõhimõtteid, tuues praktilisi näiteid • selgitab reovee töötlusprotsesside etappide ja nendega seotud seadmete funktsioone vee kvaliteedi ja puhastusprotsessi tõhususe tagamisel 	
<p>3) reguleerib reoveepuhastusprotsessi lähtudes seire tulemustest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reguleerib puhastusseadmete tööparameetreid vastavalt tööjuhiste ja seireandmetele, tagades optimaalse töörežiimi ja vastavuse keskkonnaohutuse nõuetele • kontrollib pärast reguleerimist parameetrite vastavust tehnoloogilistele ja keskkonnanõuetele, dokumenteerides muudatused ja tulemused vastavalt etteantud nõuetele ning IKT vahendeid kasutades • järgib seadmete reguleerimisel töötervishoiu ja -ohutuse nõudeid, arvestades kehtestatud tööprotseduuride juhiseid 	

<p>4) tuvastab häired reovee puhastusprotsessis, osaledes pädevuse piires nende likvideerimisel, järgides avariolukordade lahendamise juhiseid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tuvastab simulatsioonülesannet lahendades kõrvalekalded reoveepuhastuse seadmete tööparameetrites, analüüsides seireandmeid ja visuaalseid märke vastavalt juhistele • kõrvaldab simulatsioonülesannet lahendades avariolukorra vastavalt juhendile, kasutades sobivaid tööriistu ja -võtteid, järgides tööohutuse nõudeid
<p>5) teostab reovee käitlemise seadmete ja rajatiste hooldust vastavalt hooldusjuhendile ning vajadusel jooksvat remonti, dokumenteerides toimingud ettenähtud korras, kasutades digitehnoloogiat ja sobivat rakendustarkvara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hooldab reovee käitlemise seadmeid ja rajatise vastavalt hooldusjuhendile ja juhistele, kasutades sobivaid tööriistu ja -võtteid • tuvastab rikked reovee käitlemise seadmetes ja rajatistes, järgides avariolukordade lahendamise protseduure ja dokumenteerides toimingud • remondib reovee käitlemise seadmeid ja rajatise vastavalt juhendile, kasutades sobivaid tööriistu ja -võtteid • dokumenteerib hooldus- ja remonditööd, registreerides IKT vahendeid kasutades toimingute sisu ja tulemused vastavalt juhendile, kasutades sobivat rakendustarkvara
<p>6) käitleb veepuhastusprotsessides tekkivaid jäätmeid vastavalt jäätmeseaduse nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sorteerib ja ladustab veepuhastusprotsessis tekkivad jäätmed vastavalt jäätmeseadusele ja juhistele • stabiliseerib biolagunevad jäätmed vastavalt juhistele • dokumenteerib jäätmete käitlemise toimingud vastavalt juhendile ja IKT vahendeid kasutades

3.2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid biotehnoloogia suunal spetsialiseerumisel biogaasi tootmisele

12.	Biogaasi tootmine	10 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused biogaasijaama tehnoloogiast, tootmisprotsesside jälgimisest, seadmete optimeerimisest, ohutuse ning keskkonnanõuete täitmisest ja tootmisandmete dokumenteerimisest</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) selgitab biogaasi tootmise etappe ning iga etapi seost tehnoloogilise skeemi ja seadmete ülesannetega, tuues praktilisi näiteid</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab biogaasijaama tehnoloogilise skeemi põhielemente ja nende omavahelisi seoseid, selgitades seadmete rolli ja funktsiooni tootmisprotsessi etappides • selgitab biogaasi tootmise bioloogilisi protsesse, tuues praktilisi näiteid 	

<p>2) hindab biogaasi tootmisel kasutatava tooraine ning toodangu kvaliteeti ja kogust, arvestades mõõtmistulemusi ja etteantud kriteeriume tootmisprotsessi tõhususe tagamiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõõdab tooraine ja toodangu kvaliteeti ja kogust, kasutades asjakohased mõõtmisvahendeid ja –meetodeid • võrdleb biogaasi tootmiseks kasutatava tooraine kvaliteedi- ja koguse näitajaid etteantud kriteeriumidega, hinnates nende vastavust tootmisprotsessi nõuetele • analüüsib toodangu omadusi mõõtmistulemuste põhjal, selgitades nende vastavust etteantud kriteeriumitele • dokumenteerib tooraine ja toodangu kvaliteedi- ning kogusemõõtmiste tulemused vastavalt juhenditele, tagades andmete täpsuse ja jälgitavuse 	
<p>3) jälgib biogaasijaama seadmete tööd ja tootmisprotsessi, tagades ohutuse, keskkonnanõuete täitmise ja tootmisparameetrite vastavuse nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib biogaasijaama seadmete tööparameetreid, võrreldes mõõtmistulemusi etteantud kriteeriumitega ja registreerides kõrvalekaldeid • jälgib tootmisprotsessi seirevahendite abil, tagades protsessi nõuetele vastavuse • dokumenteerib IKT vahendeid kasutades seadmete töö- ja protsessiparameetrid vastavalt kehtestatud nõuetele, tagades tööprotsessi jälgitavuse 	
<p>4) reguleerib tootmisprotsesse ja optimeerib seadmete tööd, arvestades töötervishoiu, tööohutuse ja keskkonnaohutuse nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõõdab biogaasi tootmise ja tööparameetreid vastavalt juhenditele, kasutades sobivaid mõõteseadmeid ja -meetodeid ning registreerides tulemused IKT vahendeid kasutades • reguleerib seadmete tööd vastavalt mõõtmistulemustele ja juhenditele, tagades toodangu kvaliteedi, tootmisprotsessi energiatõhususe ja vastavuse keskkonnaohutuse nõuetele • rakendab töötervishoiu ja tööohutuse meetmeid seadmete reguleerimisel, järgides kehtivaid protseduure ja juhiseid 	
<p>5) käitub häire- ja eriolukordades vastavalt juhistele ning rakendab ennetusmeetmeid, et minimeerida ohtusid töötajatele, seadmetele ja keskkonnale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tuvastab simulatsioonülesannet lahendades häireolukorrad biogaasijaama tööprotsessis seireandmete ja visuaalsete märkide abil, järgides avariiolukorra lahendamise juhiseid • rakendab simulatsioonülesannet lahendades häirete korral sobivaid meetmeid avariiolukorra lahendamiseks, järgides tööohutuse ja keskkonnaohutuse nõudeid 	
<p>13.</p>	<p>Biogaasijaama seadistamine ja hooldamine</p>	<p>10 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused biogaasijaama seadmete paigaldamiseks, seadistamiseks, hooldamiseks, töörežiimide kontrollimiseks nng rikete kõrvaldamiseks vastavalt tehnilistele nõuetele ja ohutusstandarditele</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p>	

1) paigaldab biogaasijaama seadmed ja torustikud vastavalt lähteülesandele ja paigaldusprojektile, kasutades ohutuid töövõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab rühmatööna paigaldusprojekti ja lähteülesande põhielemente, kirjeldades tehnoloogilist skeemi ja seadmete funktsioone ning määrates paigaldustööde järjestuse ja sobivad meetodid • kinnitab seadmed ja torustikud paigaldusjuhendi alusel ettenähtud asukohtadesse, kasutades sobivaid tööriistu ja -meetodeid ning järgides ohutusnõudeid • ühendab paigaldatud seadmed ja torustikud vastavalt projekti spetsifikatsioonile, kontrollides ühenduste tihedust ja vastavust tehnilistele nõuetele ning järgides ohutusnõudeid
2) seadistab seadmed tootja ja projekti juhiseid arvestades	<ul style="list-style-type: none"> • seadistab seadmed vastavalt projektile ja tootja juhendile, testides seadistuste vastavust projekti nõuetele kogu süsteemi ulatuses • testib seadmeid testrežiimis, jälgides toimivust ja registreerides kõrvalekalded vastavalt juhistele
3) kontrollib seadmete töörežiimi ja parameetreid, kõrvaldades tööprotsessis tekkinud rikked	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib seadmete tööparameetreid, registreerides regulaarselt mõõdetud väärtused ja võrreldes neid etteantud tootmisnõuetega, et tagada protsessi vastavus standarditele • kõrvaldab rikked, järgides juhiseid, täites töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid
4) hooldab biogaasijaama seadmeid vastavalt tehnilistele nõuetele ja ajakavale, järgides tööohutuse ja keskkonnaohutuse nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab hooldusplaani alusel seadmete regulaarse hoolduse vajalikkust ja mõju töökindlusele • hooldab seadmeid vastavalt hooldusjuhendile, kasutades sobivaid tööriistu ja töövõtteid ning dokumenteerides toimingud IKT vahendeid kasutades kogu hooldusprotsessi ulatuses

3.2.4. Valitavad põhiõpingute moodulid biotehnoloogia suunal spetsialiseerumisel puidukeemia protsessidele

14.	Puidukeemia tootmisprotsesside jälgimine	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused puidukeemia tootmisprotsesside seadmete töö jälgimiseks ja tootmisparameetrite reguleerimiseks, tagades ohutuse, efektiivsuse ja keskkonnanõuete täitmise		
Õpiväljundid Õpilane 1) selgitab puidukeemia tehase tehnoloogilist skeemi, põhiseadmete ülesandeid ja tootmisprotsesside etappe, tuues praktilisi näiteid	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tehase tehnoloogilise skeemi alusel selle põhielemente ja nende omavahelisi seoseid, tuues välja iga etapi rolli kogu tootmisprotsessis • selgitab põhiseadmete ülesandeid tootmisprotsessi kõigis etappides, tuues praktilisi näiteid nende rollist tootmise tõhususe ja kvaliteedi tagamisel 	

<p>2) hindab tootmisel kasutatava tooraine kvaliteeti ja kogust ning toodete omadusi, lähtudes mõõtmistulemustest ja etteantud kriteeriumidest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab erinevate toorainete omadusi, tuues välja nende mõju tootmisprotsessi etappides • määrab tooraine kvaliteedi ja koguse, kasutades asjakohaseid mõõtevahendeid ja –tehnikaid • tuvastab kõrvalekalded tooraine kvaliteedi- või kogusenäitajates võrreldes etteantud kriteeriumitega • hindab juhendi alusel toodete omaduste vastavust etteantud kriteeriumitele • dokumenteerib hindamise tulemused, esitades need ettenähtud vormis IKT vahendeid kasutades 	
<p>3) jälgib tootmisprotsessis kasutatavate seadmete tööd ja parameetreid, järgides tööohutuse, keskkonnanohu ja tootmisnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib seadmete tööparameetreid, registreerides regulaarselt mõõdetud väärtused ja võrreldes neid etteantud tootmisnõuetega, et tagada protsessi vastavus standarditele • toimib kõrvalekallede korral vastavalt juhenditele • järgib seadmetega töötades töö- ja keskkonnanohutuse nõudeid ja protseduuri reegleid, toimides vastavalt juhenditele ja hoides töökeskkonna korras 	
<p>4) reguleerib tootmisprotsessi tööparameetreid tõhususe tagamiseks, järgides juhiseid ning tööohutuse nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib seadmete tööd ja protsessi efektiivsust võrreldes etteantud sihtväärtustega, määrates tööparameetrite reguleerimise vajaduse • kohandab tööparameetreid vastavalt juhenditele ja protsessi nõuetele, tagades tootmise tõhususe ja stabiilsuse • kontrollib reguleerimise järel juhendi alusel parameetrite vastavust tootmisnõuetele, dokumenteerides tehtud muudatused ja tulemused • rakendab ennetavaid meetmeid, et vältida tööparameetrite kõrvalekallede kordumist ja tagada pidev tootmisprotsessi tõhusus 	
<p>15.</p>	<p>Puidukeemia tehase seadmete seadistamine ja hooldamine</p>	<p>10 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused puidukeemia tehase seadmete paigaldamiseks, seadistamiseks, hooldamiseks ja rikete kõrvaldamiseks, tagades seadmete töökindluse, tõhususe ja ohutuse</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) paigaldab puidukeemia tehase seadmed ja torustikud vastavalt lähteülesandele ja paigaldusjuhisele 2) seadistab seadmed vastavalt tootja ja protsessi nõuetele, valmistades need ette tööks 	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab paigaldusjuhendi alusel seadmete ja torustike paigaldamise etappe ning nõudeid • valib paigaldamiseks sobivad tööriistad ja vahendid vastavalt seadme tüübile ja juhendile • paigaldab seadmed ja torustikud vastavalt juhisele, tagades konstruktsioonide stabiilsuse ja tööohutuse • kontrollib pärast paigaldamist seadmete ja torustike vastavust tehnilistele nõuetele ja dokumenteerib tulemused • selgitab seadistamise eesmärki ja seost tootmisprotsessi tõhususe ja kvaliteediga • kohandab seadmete töörežiime ja sihtparameetreid vastavalt protsessi tehnilistele nõuetele ja juhenditele 	

<p>3) hooldab seadmeid vastavalt hooldusplaanile ja tehnilistele nõuetele, vältides rikete tekkimist</p> <p>4) tuvastab ja kõrvaldab seadmete rikkeid, järgides ohutusnõudeid ja protseduuri reegleid</p> <p>5) järgib tööohutuse, keskkonnanõuete ja tehniliste nõuete juhiseid seadmete seadistamisel ja hooldamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab seadistamisel asjakohaseid mõõtevahendeid ja digivahendeid seadmete optimaalseks häälestamiseks • testib seadmeid pärast seadistamist, kontrollides nende töökindlust ja funktsionaalsust • selgitab hooldusplaani alusel seadmete regulaarse hoolduse vajalikkust ja mõju töökindlusele • hooldab seadmeid vastavalt juhendile ja tööohutuse nõuetele, kasutades sobivaid tööriistu ja meetodeid • dokumenteerib hooldustööd IKT vahendeid kasutades • analüüsib simulatsioonülesannet lahendades juhendi alusel seadmete tööandmeid, selgitades võimalike rikete põhjused • kasutab simulatsioonülesannet lahendades sobivaid diagnostikameetodeid rikete tuvastamiseks, määrates vajalikud parandustegevused • teeb juhendi alusel lihtsamaid parandustöid • kontrollib pärast parandust seadme funktsionaalsust, tagades selle vastavuse tootmisprotsessi nõuetele • järgib seadmete seadistamisel ja hooldamisel tehnilisi nõudeid ja ohutusohimõtteid kõikides seadistamise ja hoolduse etappides • hoiab töökeskkonna korras, vältides võimalikke ohtusid hooldustööde ajal • järgib keskkonnanõudeid, vältides jäätmete ja õlide väärkäitlemist
--	--

3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid tööstustehnoloogia suunal

3.3.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigil spetsialiseerumistele

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Õppe maht Eesti kutsehariduse arvestuspunktides (EKAP)
16.	Tööstustehnoloogiad	10 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised tööstustehnoloogia jagunemisest, tehnoloogiliste protsesside rakendamisest, juhtimisest, jälgimisest, kvaliteedi tagamisest ja optimeerimisest.</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p>	

<ol style="list-style-type: none"> 1) Omab ülevaadet erinevate tööstustehnoloogia harude omavahelistest seostest 2) tuvastab tehnoloogiliste protsesside põhikomponendid ja nende olemuse, sisu, koostoimet tööstuses kontekstis 3) viib läbi tööstusprotsesside katsetusi ja analüüsib tulemusi protsessi täiustamiseks 4) järgib tööstuslike protsesside kõigis etappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu-, tööohutus- ja elektriõhusnõudeid tagades töö sujuva kulgemise 5) reguleerib ja hooldab seadmeid, tagades protsesside efektiivse toimimise 6) teab kvaliteedi tagamise meetodeid tööstuslikes protsessides ja nende mõju töörežiimi efektiivsusele 7) täidab nõuetekohaselt tööstusprotsesside andmepäevikuid 	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab erinevaid tööstustehnoloogia harusid, kirjeldades iga haru põhijooni ja rakendusvaldkondi • selgitab tööstustehnoloogia harude omavahelisi seoseid, tuues näiteid • kirjeldab keemiliste protsesside põhielemente, sh reaktsioonide tüpoloogiat, soojusülekanne ja massiülekanne protsesse, tulenevalt laborandi ja keemiaprotsesside operaatori kutsestandardist • hindab protsesside mõju toodangu kvaliteedile ja efektiivsusele tööstuslikes tingimustes vastavalt kutsestandarditele • seostab tööstuslike protsesside omadusi toote kvaliteedi ja tootmisvõimsusega vastavalt juhendile • viib läbi katsetusi tööstuslike seadmetega, jälgides katse tulemusi ja protsessi efektiivsust, tulenevalt tööülesandest • fikseerib katse tulemused ja teeb soovitusi protsessi optimeerimiseks vastavalt ülesandele • rakendab tööstuslike protsesside teostamisel seadusandlusest tulenevaid töötervishoiu-, keskkonnahoiu-, tööohutus- ja elektriõhusnõudeid • tuvastab tööohutusega seotud riske, hinnates ohutaset ja rakendades vajadusel ennetusmeetmeid • kasutab ohutuse tagamiseks isikukaitsevahendeid, järgides tööprotsessi turvalisusele esitatavaid nõudeid • tegutseb häire- ja eriolukordades sobival viisil, edastades operatiivset infot, vastavalt juhistele • viib läbi seadmete rutiinset hooldust ja reguleerimist, järgides tööjuhendeid • leiab diagnostika seadmega rikked, fikseerides vead töö žurnalis nõuetekohaselt • selgitab häirete põhjuseid tootmisprotsessis, tuues välja parendustegevused töörežiimi stabiliseerimiseks • jälgib seadmete töökindlust ja hooldust, rakendades vajadusel ennetavat hooldust, tulenevalt ülesandest • selgitab näidete varal energiatõhususe tagamise võimalusi ja meetodeid tootmisprotsessides • kirjeldab tööülesande alusel energiat säästvaid tehnoloogiaid ja töövõtteid tootmisprotsessides ning nende olulisust ja mõju keskkonnale • nimetab kvaliteedi tagamise meetodeid tööstuslikes protsessides, tuues näiteid • selgitab kvaliteedi tagamise meetodeid, rakendades protsessi jälgimist ja täiendavaid kontrollmõõtmisi, tulenevalt tööülesandest • koostab kvaliteedi aruanded, analüüsides andmeid tootmisprotsesside kvaliteedi tagamiseks, tulenevalt tööülesandest • dokumenteerib tööstusprotsesside tulemused andmepäevikusse, vastavalt esitatud nõuetele
---	--

3.3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid tööstustehnoloogia suunal spetsialiseerumisel laboritoimingutele

17.	Erialane keemia ja keemiline süntees	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused erialasest keemiast ning keemilisest sünteesist laboratoorsete tööde sooritamiseks		
Õpiväljundid Õpilane 1) tunneb keemia põhimõisteid ja põhiseadusi ning nende praktilise kasutamise võimalusi laborandi töodel	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • nimetab ja defineerib keemia põhimõisteid, tulenevalt tööülesandest • selgitab keemiliste põhimõistete olulisust keemiliste protsessides, tuues näiteid • selgitab juhendi alusel põhimõisteid ja põhiseadusi ning nende rakendamise võimalusi laborandi igapäevatöös 	
2) arvestab analüüside tulemusi, kasutades diagramme, tabeleid ja teatmekirjandust	<ul style="list-style-type: none"> • loeb erinevat tüüpi diagramme ja tabeleid, tõlgendades neid ja eristades olulisi andmeid kõrvalistest, tehes järeldusi saadud tulemuste põhjal • leiab asjakohast infot teatmekirjandusest, kasutades erinevaid andmebaase, standardeid, käsiraamatuid, vastavalt eesmärkidele • valib sobilikud diagrammitüübid ja tabelid vastavalt andmete iseloomule ning analüüsi eesmärgile • esitab kogutud analüüsitulemused arusaadavalt ja korrektselt diagrammidena, tabelitena või muul viisil, tulenevalt tööülesandest • arvutab tulemused, kasutades sobivaid andmeanalüüsi vahendeid ja tarkvara, tulenevalt ülesandest 	
3) viib läbi kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid analüüse vastava meetodika põhjal	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab mõisteid kvantitatiivne ja kvalitatiivne analüüs, tuues välja nende põhilised erinevused • kasutab täpseid mõõtevahendeid andmete usaldusväärsuse tagamiseks, järgides mõõtmise meetodikat • dokumenteerib analüüsi tulemused korrektselt, järgides labori dokumenteerimise nõudeid • hindab tulemuste usaldusväärsust, rakendades parandusmeetmeid analüüsi kvaliteedi tagamiseks, juhendi alusel 	
4) sünteesib orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete ühendeid vastava meetodika põhjal	<ul style="list-style-type: none"> • planeerib sünteesiprotseduuri vastavalt ettenähtud meetodikale, valides õiged reaktiivid, lahused ja muud sünteesiks vajaminevad materjalid, tulenevalt ülesandest • demonstreerib reaktiivide õiget käsitlemist, tulenevalt nende omadustest, järgides ohutusnõudeid • kasutab sünteesiprotsessis vajalikke laboriseadmeid ja -vahendeid korrektselt ja ohutult, järgides juhendeid 	

18.	Instrumentaalanalüüsi läbiviimine	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused instrumentaalanalüüsi meetodite rakendamisest, analüütiliste seadmete kasutamisest, proovide võtmisest ning nende töötlemisest		
Õpiväljundid Õpilane 1) valib sobivad analüüsimeetodid vastavalt protsessi nõuetele ja proovide omadustele	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • hindab erinevate meetodite eeliseid ja piiranguid praktilistes situatsioonides, vastavalt esitatud nõuetele • seostab analüüsimeetodid konkreetsete tootmisprotsesside või toodete omadustega, lähtudes tööstuslike protsesside optimeerimise ja kvaliteedi tagamise nõuetest • selgitab analüüsimeetodite tähtsust protsessi optimeerimisel ja kvaliteedikontrollis, vastavalt kvaliteedi tagamise nõuetele 	
2) valmistab proovid ja standardlahused ette instrumentaalse analüüsi teostamiseks vastavalt nõuetele	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette erinevad kontsentratsiooniga standardlahuseid, arvutades välja õiged kogused, lähtudes tööjuhendist • kasutab proovide ettevalmistamisel tehnoloogilisi võtteid, tagades lahuste puhtuse ja homogeensuse, vastavalt labori tööjuhendile • välistab analüüsi tulemusi mõjutada võivaid saastumise riske, järgides ohutusjuhiseid ja kvaliteedi tagamise meetodeid 	
3) viib läbi analüüsiseadmete kalibreerimise, koostades kalibreerimisgraafikud	<ul style="list-style-type: none"> • kalibreerib analüüsiseadme vastavalt kalibreerimise nõuetele, kasutades standardeid • koostab kalibreerimisgraafiku, tõlgendades seda ja määrates tundmatute proovide kontsentratsioonid vastavalt kvaliteedi tagamise nõuetele • selgitab kalibreerimisvea mõju mõõtmistulemustele vastavalt ISO 17025 nõuetele 	
4) kasutab spektroskoopiat lahuste kvantitatiivseks analüüsiks	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab spektroskoopia tööpõhimõtteid ja valguse neeldumise sõltuvust kontsentratsioonist vastavalt analüüsimeetoditele ja standarditele • teeb mõõtmisi, tagades kvaliteedi ning dokumenteerides tulemused vastavalt tööjuhendile • kasutab spektrofotomeetrilisi andmeid kontsentratsiooni määramiseks vastavalt nõuetele 	
5) mõistab kromatograafia rakendamise võimalusi ainete lahutamiseks ja määramiseks tootmisprotsessides	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kromatograafia põhimõtteid vastavalt juhendite ja analüüsimeetodite nõuetele • teeb lihtsamaid kromatograafia mõõtmisi, järgides protseduurireegleid ja juhendeid • selgitab kromatograafiliste analüüside rakendusi tehnoloogilistes protsessides, lähtudes kvaliteedi tagamise nõuetest 	

6) kasutab erinevaid analüüsimeetodeid ainete omaduste määramiseks	<ul style="list-style-type: none"> • viib läbi potentsiomeetrilisi ja konduktomeetrilisi mõõtmisi kvaliteedi tagamiseks, kasutades sobivaid seadmeid, järgides juhendeid • analüüsib saadud andmeid, selgitades lahuste keemilisi ja füüsikalisi omadusi, lähtudes labori juhenditest • kasutab refraktomeetreid vastavalt juhiste, mõõtes murdumisnäitajaid tööülesande alusel 	
7) arvestab katsete andmete põhjal tulemused, seostades saadud andmeid tehnoloogilises kontekstis	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tulemuste kasutamise võimalusi tootmiskvaliteedi jälgimiseks ja kvaliteedi nõuete tagamiseks vastavalt kutsestandardi nõuetele • dokumenteerib mõõtmistulemused, hinnates nende usaldusväärsust juhendi alusel • hindab tulemuste täpsust, korrigeerides vigu ja tehes järeldusi analüüsitulemuste põhjal, järgides tehnoloogilises konteksti 	
19.	Laboritoimingute dokumenteerimine	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused laboratoorsete analüüsides dokumenteerimisest, matemaatiliste andmete töötlemisest, tagades tulemuste täpsuse, usaldusväärsuse ja kvaliteedi		
Õpiväljundid Õpilane 1) koostab ja täidab kontrollkaarte, tagades kvaliteedi analüüsiprotsessides	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • koostab kontrollkaarte, analüüsimaaks ja hindamaks mõõtmistulemuste usaldusväärsust, vastavalt tööjuhendile ja ISO 17025 kvaliteedijuhtimise nõuetele • määratleb tolerantside piiresse jäävad väärtused, seades üles kontrollkaardisüsteemi vastavalt kvaliteedijuhtimise süsteemile • kasutab saadud tulemusi protsessi stabiliseerimiseks ja täpsuse tagamiseks vastavalt ISO 17025 kvaliteedijuhtimise standardile 	
2) kalibreerib laboriseadmeid täpsuse tagamiseks analüüsides	<ul style="list-style-type: none"> • kalibreerib laboriseadmeid vastavalt spetsifikatsioonidele, tulenevalt laboris esitatavatest nõuetest ning järgides juhendeid • teeb regulaarseid kalibreerimistest, salvestades tulemused kontrollitud vormidesse, vastavalt tööjuhendile • arvutab kalibreerimisvead, hinnates nende mõju mõõtmistulemustele, vastavalt tööjuhendile 	
3) kalibreerib laborinõud täpsete mõõtmiste tagamiseks	<ul style="list-style-type: none"> • kalibreerib mõõtkolvid ja automaatpipetid vastavalt tööjuhendile • hindab visuaalset laboratoorsete nõude olukorda edasise töö teostamiseks tulenevalt tööülesandest • valmistab laborinõud ette analüüsides läbiviimiseks, järgides juhendeid 	

	<ul style="list-style-type: none"> • leiab kalibrerimisvead, korrigeerides mõõtmisi vastavalt vajadusele ja järgides kvaliteedi juhtimise süsteemi
4) arvestab reaktiivide koguseid analüüsideks	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab korrektselt vajalikud reaktiivide kogused vastavalt tööjuhendile ja labori standarditele • kontrollib reaktiivide korrektset märgistust, täites protokollid, vastavalt tööjuhendile ja labori kvaliteedistandarditele
5) kasutab matemaatilisi statistilisi meetodeid, tagades täpsuse laboratoorsetes mõõtmistes	<ul style="list-style-type: none"> • rakendab Q-testi, tuvastamaks ebatäpsused või ebausaldusväärset mõõtmised, vastavalt tööjuhendile • arvutab mõõtmisandmete standardhälbe, määrates tulemuste täpsuse ning usaldusväärse vastavalt statistiliste meetodite rakendamise nõuetele
6) koostab katseprotokollid, täites ja vormistades need vastavalt nõuetele	<ul style="list-style-type: none"> • täidab katseprotokollid korrektselt katse käigus saadud andmete alusel digitaalselt ja paber kandjal, tulenevalt tööülesandest • täidab proovivõtmise protokollid ja andmete päevikud, koostades ja vormistades need korrektselt tulenevalt tööülesandest

3.3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid tööstustehnoloogia suunal spetsialiseerumisel keemiatehnoloogiale

20.	Keemiliste protsesside kontrollimine ja monitooring	8 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused keemiliste protsesside kontrollimisest ja monitooringust		
Õpiväljundid Õpilane 1) mõistab keemiatehnoloogiliste protsessides kasutatavate andurite, mõõte-ja automaatikaseadmete liigitust, ehitust, kasutamise valdkondi, automaatjuhtimise üldpõhimõtteid	Hindamiskriteeriumid Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • loetleb keemiatehnoloogiliste protsessides kasutatavaid andureid, mõõte-ja automaatikaseadmeid, kirjeldades liigituse põhimõtteid, tulenevalt tehnoloogia harust • selgitab andurite, mõõte-ja automaatika seadmete tööpõhimõtteid ja kasutamise valdkondi, tulenevalt tööülesandest 	
2) koostab tehnoloogiliste protsesside tüüpseadmete ja operatsioonide lihtsaid skeeme, selgitades	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab õppeülesande alusel automaatjuhtimise üldpõhimõtteid • loetleb tehnoloogilistes protsessides kasutatavaid andureid, mõõte-ja automaatikaseadmeid, kirjeldades liigituse põhimõtteid 	

<p>tingmärkide ja tähistuste tähendusi vastavalt tööülesandele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loeb ja tõlgendab tehnoloogilisi automaatjuhtimise skeeme, selgitades tingmärkide tähendusi ja olulisust, tulenevalt tööülesandest • koostab tööülesande alusel tehnoloogiliste protsesside tüüpseadmete ja operatsioonide lihtsaid skeeme 	
<p>3) töötab mõõtmis- ja diagnostikaseadmetega, fikseerides andmed digitaalselt, lähtudes seadmete hooldusgraafikust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fikseerib kontrollmõõteriistade näidud, lähtudes operatori tööülesannetest • kontrollib mõõteriistade näitude vastavust tehnoloogilise režiimi normidele etteantud juhendi alusel, järgides ohutusnõudeid • jälgib seadmete tööd kontrollmõõteriistade näitude alusel vastavalt hooldusgraafikule 	
<p>4) juhib seadmete tööd vastavalt eksploatatsiooninõuetele, tehnoloogilistele instruktsioonidele, operatiivsetele korraldustele ja töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööhutuse, tuleohutuse ja elektriõhutamise nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib informatsiooni tehnoloogiliste protsesside kulgemisest distantsilt või kohapeal, korrigeerides vajadusel protsessi parameetreid automaatikavahendites, järgides piinorme • teostab tooraine, vaheproduktide ja valmistoodangu kvaliteedi vahekontrolli vastavalt ettevõttes kehtivatele nõuetele, järgides ohutusnõudeid 	
<p>21.</p>	<p>Tehnoloogiaseadmete käitlemine</p>	<p>6 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused seadmete ohutust käitlemisest ning hooldamisest, tagades nende tõhusa toimimise</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) kirjeldab konstruktsiooniliste materjalide omadusi, liigitamist ja kasutusalasid ning materjalide markeeringuid</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • loetleb tööülesande alusel konstruktsiooniliste materjalide omadusi, liigitamist ja kasutusalasid • kirjeldab materjalide markeeringute vajalikkust, tuues näiteid • iseloomustab metallide ja sulamite korrosiooni tagajärgi ja nende likvideerimise viise tööstuses, tuues näiteid 	
<p>2) selgitab keemiaseadmete ehitust, tööprintsipe, kasutusalasid, hooldust, seadmete, kommunikatsioonide ja armatuuri eksploatatsiooni ja ohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab keemiaseadmete ehitust, ohutuid tööprintsipe ja kasutusalasid, tuues näiteid • kirjeldab seadmete hoolduse nõudeid ja vajalikkust, lähtudes kasutusjuhenditest • eristab seadmete, kommunikatsioonide ja armatuuri eksploatatsiooni nõudeid, tulenevalt juhenditest 	

<p>3) valmistab seadmed ette remonditöödeks, tehnoloogiaseadmed käivitamiseks ja seiskamiseks, kasutades kontrollmõõteriistu, vastavalt tule- ja elektriohutuse nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib vastavalt ülesandele enne seadmete käivitamist süsteemi rõhku, vedelike tasemeid ja vooluringide ühendust, hinnates seadmete töövalmidust ning registreerides kõrvalekalded • kontrollib seadmete korrasolekut, leides võimalikud kõrvalekalded, järgides hooldusjuhendeid • valib tööriistad, hooldades ja kasutades neid nõuetekohaselt vastavalt töörežiimile ning ohutusnõuetele • valmistab nõuetekohaselt ette töökoha ja seadmed eelseisvaks remondiks, teostades lihtsamaid remonditöid oma pädevuse piires, vastavalt tule- ja elektriohutuse nõuetele 	
<p>4) järgib surve- ja tõsteseadmete kasutamise põhiprintsiipe, tule- ja plahvatusohtlike gaaside süsteemide järelevaatluse meetmeid ja käitumisreegleid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab surve- ja tõsteseadmete ohutu kasutamise põhiprintsiipe, järgides juhendeid • kirjeldab seadusandlusest tulenevaid tule- ja plahvatusohtlike gaaside süsteemide järelevaatluse nõudeid ja käitumisreegleid 	
<p>22.</p>	<p>Keemiatehnoloogiad</p>	<p>6 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused keemiaprotsesside ettevalmistamisest, juhtimisest ja jälgimisest, tootmisega seotud seadmete, materjalivoogude ja energiaressursside tõhusast kasutamisest</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane</p> <p>1) valmistab ohutult ette tehnoloogiaseadmed käivitamiseks ja seiskamiseks</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib vastavalt ülesandele enne seadmete käivitamist süsteemi rõhku, vedelike tasemeid, vooluringide ühendust, hinnates seadmete töövalmidust • seiskab seadme, järgides ettenähtud protseduurireegleid 	
<p>2) iseloomustab energiaressursside vastuvõtu, kasutamise ja lõpetamise protsesse tootmises</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab energiaressursside koguseid tööprotsessis, järgides ettenähtud piimorme • järgib energiaressursside vastuvõtmisel ja protsessi lõpetamisel protseduurireegleid ja ohutusnõudeid, ennetades võimalikke ohte • viib läbi energiaressursside vastuvõtu ja protsessi lõpetamise vastavalt ettenähtud töörežiimile 	
<p>3) kasutab protsesside reguleerimis- ja jälgimistehnikaid tööstusprotsesside optimeerimiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rakendab erinevaid reguleerimismeetodeid protsesside optimeerimiseks vastavalt töörežiimile • kasutab tulenevalt tööülesandest andureid ja mõõturite süsteemi, jälgides protsessi parameetreid toodete kvaliteedi tagamiseks 	
<p>4) võtab vastu toorained ja abimaterjalid, lisades need protsessi vastavalt kehtestatud nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võtab vastu toorained ja abimaterjalid, reguleerides nende lisamist tehnoloogilisse protsessi tulenevalt tööülesandest • täidab ettenähtud dokumentatsiooni, järgides kehtestatud nõudeid 	

<p>5) on teadlik valmistoodangu ladustamisele kehtestatud nõutest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab valmistoodangu ladustamise nõudeid ja tingimusi, tulenevalt tööülesandest • ladustab valmistoodangu, järgides ladustamisele kehtestatud nõudeid ja tööohutust
<p>6) peab arvestust tooraine, abimaterjalide, vahetoodangu, valmistoodete ja jäätmekoguste üle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kogub andmeid tooraine, abimaterjalide, vahetoodangu, valmistoodete kohta, järgides protsessile esitatud nõudeid • dokumenteerib andmed digitaalselt, tuvastades tooraine ja toodangu vahelised seoseid tulenevalt tööülesandest • registreerib jäätmete kogused, tuues välja mahud, liigid ja tekkimise aja, vastavalt keskkonnaohutuse nõuetele ning organisatsiooni sisekorraeskirjadele